

II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola

Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II

Képzési szint	Alapképzés (BA) бакалавр	Tagozat		Tanév/félév	
Ступінь вищої освіти		Форма навчання	Nappali Денна	Навчальний рік/семестр	2022/23 I. félév

Tantárgyleírás

Силабус

A tantárgy címe	Hivatali magyar nyelv
Назва навчальної дисципліни	Угорська ділова мова
Tanszék	Filológia Tanszék, Magyar Tanszéki Csoport
Кафедра	Кафедра філології, Угорська філологія
Képzési program	014 Középfokú oktatás (Magyar nyelv és irodalom)
Освітня програма	014 Середня освіта (Мова і література угорська)
A tantárgy típusa, kreditértéke, óraszám (előadás/szeminárium/önálló munka)	Típus (kötelező vagy választható): kötelező Kreditérték: 3 Előadás: 10 Szeminárium/gyakorlat: 12 Laboratóriumi munka: 0 Önálló munka: 68
Тип дисципліни, кількість кредитів та годин (лекції/семінарські, лабораторні заняття/самостійна робота)	Тип дисципліни (обов'язкова чи вибіркова): обов'язкова Кредитів ECTS: 3 Лекції: 10 Семінарські/практичні заняття: 12 Лабораторні заняття: 0 Самостійна робота: 68
Tárgyfelelős oktató(k) (név, tudományos fokozat, tudományos cím, e-mail cím)	Máté Réka mate.reka@kmf.org.ua
Викладач(і) відповідальний(і) за викладання навчальної дисципліни (імена, прізвища, наукові ступені і звання, адреса електронної пошти викладача/ів)	Матей Рейка Ласлівна mate.reka@kmf.org.ua
A tantárgy előkövetelményei	-
Пререквізити навчальної дисципліни	

A tantárgy általános ismertetése, célja, várható eredményei, főbb témakörei

Анотація дисципліни, мета та очікувані програмні результати навчальної дисципліни, основна тематика дисципліни

A tantárgy célja, hogy a hallgatók megismerkedjenek azokkal a jogi dokumentumokkal (törvények, rendeletek stb.), amelyek Ukrajnában a nyelv és nyelvhasználatot szabályozzák a különböző nyelvhasználati színtereken; a hallgatók megismerkedjenek a hivatali stílus jellemzőivel és hivatalos iratok legelterjedtebb változataival. A nyelvhasználat ukrajnai és nemzetközi jogi szabályozásával, azok gyakorlati lehetőségeivel, illetve a nyelv- és oktatáspolitikai kisebbségi nyelvre gyakorolt hatásaival; a hivatalos stílus és a hivatalos dokumentumok formai követelményeivel.

Kialakítandó kompetenciák:

A hallgatónak képesnek kell lennie:

- a hivatalos stílus alkalmazására
- a hivatalos iratok megfogalmazására.

Főbb témakörei:

Мовні права. Державна мова, національна мова, офіційна мова, визначення поняття мови меншини, його розрізнення. / A nyelvi jogok. Államnyelv, nemzeti nyelv, hivatalos nyelv, kisebbségi nyelv fogalmának meghatározása, elkülönítése.

Мовні права в Україні. / Nyelvi jogok Ukrajnában. Ukrajna Alkotmánya a nyelvi jogokról. Ukrajna nyelvtörvénye.

Правовий стан в мас-медіа. Права вживання мови в культурних закладах і культурній діяльності. / A nyelvhasználat jogi helyzete az igazságszolgáltatásban. A nyelvhasználat jogi helyzete a közigazgatásban és a közszolgálati szerveknél.

Права вживання мови в господарському та суспільному житті. Підписані Україною міжнародні документи про мову. / A nyelvhasználat jogi helyzete a tömegtájékoztatásban. Nyelvhasználati jogok a kulturális létesítmények és a kulturális tevékenység körében. Nyelvhasználati jogok a gazdasági és társadalmi életben.

Про захист національних меншин. Європейська партія регіональних і меншинних мов. Президентські, урядові та міністерські постанови про регулювання мовних прав. / Ukrajna által aláírt nemzetközi dokumentumok. Keretegyezmény a Nemzeti Kisebbségek Védelméről. A Regionális és Kisebbségi Nyelvek Európai Kartája.

Мовні права de jure та de facto. Реалізація законних можливостей вживання угорської мови на практиці. / Nyelvhasználati jogok *de jure* és *de facto*. A magyar nyelv törvényadta használati lehetőségeinek megvalósulása a gyakorlatban.

Мовне планування в Україні. / Nyelvi tervezés Ukrajnában.

Рішення по мовній політиці, що мають вплив на освіту. / Nyelvpolitikai döntések, amelyek kihatással vannak az oktatásra.

Характерні риси ділового стилю. Ознаки офіційності документів. Типічні формальні ознаки ділового стилю. / A hivatali stílus és jellemző vonásai. Mitől hivatalos egy irat? A hivatali stílus tipikus formai megoldásai.

Діловий стиль у шкільній практиці. Офіційні документи у сфері освіти. / A hivatali stílus az iskolai oktatásban. Az oktatási szféra hivatalos dokumentumai.

	<p>Вимоги до форми заяви. Вимоги до форми автобіографії / A kérvény és a szakmai önéletrajz formai követelményei.</p> <p>Вимоги до оформлення алфавітного списку. Вимоги до форми заміток. Вимоги до оформлення закликів, оголошень. / A felhívás, a névsor és a feljegyzés formai követelményei.</p> <p>Вимоги до оформлення протоколу. Вимоги до оформлення характеристики. / A jellemrajz és a jegyzőkönyv formai követelményei.</p>
<p>A tantárgy teljesítésének és értékelésének feltételei</p> <p>Критерії контролю та оцінювання результатів навчання</p>	<p>Tematikus ellenőrző dolgozatok az előadások, gyakorlati munkák és önálló munkák tematikájából. Az önálló munkák tematikája alapján készített feladatok. Vizsga.</p> <p>A vizsgatételek három vizsgakérdésből állnak: Az első két kérdés az elméleti anyag ismeretére vonatkozik, s egyenként 15 pontot ér. A harmadik kérdés az elméleti ismeretek gyakorlatban való alkalmazását kívánja ellenőrizni, s 20 pontot ér.</p>
<p>A tantárggyal kapcsolatos egyéb tudnivalók, követelmények</p> <p>Інші інформації про дисципліни (політика дисципліни, технічна та програмна забезпечення дисципліни тощо)</p>	<p>A tantárgyhoz kapcsolódó online felület: Classroom kódok:</p> <p>efogij2: Óvodapedagógia, Tanító pauhgoi: Földrajz, Turizmus, Matematika, Történelem 7e35u3c: Angol vmvmdt: Biológia</p>
<p>A tantárgy alapvető irodalma és digitális segédanyagok</p> <p>Базова література навчальної дисципліни та інші інформаційні ресурси</p>	<p>Csernicskó István: Államok, nyelvek, államnyelvek: Nyelvpolitika a mai Kárpátalja területén (1867–2010). Budapest: Gondolat Kiadó, 2013.</p> <p>Beregszászi Anikó, Csernicskó István, Orosz Ildikó: Nyelv, oktatás, politika. Ungvár: PoliPrint. 2001.</p> <p>Csernicskó István (2008b): Ukrajna összhangra törekszik. Az ukrajnai oktatáspolitikai nyelvi vonatkozásai. Kisebbségkutatás. 18, 2, 302–315.</p> <p>Beregszászi Anikó, Csernicskó István, Ferenc Viktória: Nyelvi jogaink és lehetőségeink. Útmutató és tájékoztató a nyelvtörvény gyakorlati alkalmazásához kárpátaljai magyaroknak.</p> <p>Csernicskó István (szerk.): Megtart a szó: Hasznosítható ismeretek a kárpátaljai magyar nyelvhasználatról. Beregszász; Budapest: MTA Magyar Tudományosság Külföldön Elnöki Bizottság - Hodinka Antal Intézet, 2010.</p> <p>Csernicskó István, Beregszászi Anikó, Molnár Anita, Molnár József: Nyelvek, emberek, helyzetek: A magyar, ukrán és orosz nyelv használata a kárpátaljai magyar közösségben. Ungvár: PoliPrint, 2010.</p> <p>Csernicskó István: A nyelvi jogi szabályozást meghatározó tényezők Ukrajnában. Magyar Tudomány 2009. 11. szám</p> <p>Csernicskó István és mtsai 2021. A magyarok és a magyar nyelv Kárpátalján; https://A magyarok es a magyar nyelv Karpataljan.pdf;</p> <p>Csernicskó István 2016. Nyelvpolitika a háborús Ukrajnában; https://hodinkaintezet.uz.ua/wp-content/uploads/2016/09/Nyelvpol UAban 7 utolso net u.pdf;</p>

	<p>Csernicskó István és mtsai szerk.2020. Tévút az ukrán nyelvpolitikában. https://hodinkaintezet.uz.ua/wp-content/uploads/2020/04/Ukrainian-language-policy-gone-astray.pdf</p> <p>М. Товт, С. Черничко 2018. ПРАВО НА НАВЧАННЯ РІДНОЮ МОВОЮ https://hodinkaintezet.uz.ua/wp-content/uploads/2019/02/CsI_TM_Pravo_na_navchannya-UA.pdf http://www.mon.gov.ua</p>